

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 543/2025-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou SLAMKA & Partners s.r.o., Radlinského 29, Dolný Kubín, proti uzneseniam Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 68 EX 773/24, sp. zn. 68 EX 774/24 a sp. zn. 68 EX 775/24 z 18. júna 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 8. augusta 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na verejné prerokovanie veci za prítomnosti účastníka podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami všeobecného súdu označenými v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje napadnuté uznesenia zrušiť, priznať mu primerané finančné zadosťučinenie a náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že uznesením Okresného súdu Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“) č. k. 2T/20/2013-240 z 19. septembra 2013, právoplatným 28. septembra 2013 a vykonateľným 19. septembra 2013, bola sťažovateľovi ako povinnému uložená povinnosť nahradiť štátu trovy trestného konania 80 eur. Uznesením okresného súdu č. k. 4T/113/2007-234 z 26. októbra 2010, právoplatným 5. novembra 2010 a vykonateľným 9. novembra 2010, bola sťažovateľovi uložená povinnosť nahradiť odmenu a hotové výdavky ustanovenému obhajcovi 1 208,77 eur. Uznesením okresného súdu č. k. 4T/166/2007-132 z 10. marca 2011, právoplatným 22. marca 2011 a vykonateľným 26. marca 2011, bola sťažovateľovi uložená povinnosť nahradiť odmenu a hotové výdavky ustanovenému obhajcovi 258,27 eur.

3. Keďže vymáhané pohľadávky neboli uhradené na okresnom súde, boli doručené na vymáhanie krajskému súdu, justičnej pokladnici 6. novembra 2013, 7. decembra 2010 a 9. mája 2011.

V priebehu konania tak došlo k zmene v osobe oprávneného, a novým oprávneným sa stal krajský súd, justičná pokladnica, Záhradnícka 10, Bratislava [§ 4 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 65/2001 Z. z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 65/2001 Z. z.“)].

4. Poverený súdny exekútor JUDr. Ladislav Jakubec vydal v daných veciach upovedomenia o začatí exekúcií, v ktorých sťažovateľa upovedomil, že 26. septembra 2024 začalo exekučné konanie v prospech oprávneného. Sťažovateľ si upovedomenia prevzal 7. októbra 2024 a v zákonom stanovenej lehote doručil súdnemu exekútorovi návrh na zastavenie exekúcie z dôvodu premlčania vymáhaného nároku.

5. Napadnutými uzneseniami krajský súd návrh povinného na zastavenie exekúcií zamietol. V dôvodoch rozhodnutí poukázal na § 4 ods. 2 zákona č. 65/2001 Z. z. s tým, že justičná pokladnica má postavenie výkonného orgánu krajského súdu na vymáhanie pohľadávok s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky. Následne uviedol, že exekúcia začala oprávnene na základe spôsobilého exekučného titulu, pričom do vydania poverenia súdnemu exekútorovi nedošlo k zrušeniu exekučného titulu alebo k uhradeniu predmetnej pohľadávky. Neuznal namietané premlčanie s poukazom na § 110 a § 112 Občianskeho zákonníka, pretože 10-ročná premlčacia doba začala plynúť dňom nasledujúcim po dni vykonateľnosti exekučných titulov. Prevodom pohľadávok na krajský súd, justičnú pokladnicu, došlo k spočívaniu premlčacej doby podľa § 112 Občianskeho zákonníka, a to vo všetkých troch prípadoch, keďže justičná pokladnica má postavenie výkonného orgánu na vymáhanie súdnych pohľadávok. Prevod pohľadávok na justičnú pokladnicu je potrebné považovať za uplatnenie práva v zmysle tohto ustanovenia.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že v predmetnom exekučnom konaní vystupovala na strane oprávneného justičná pokladnica, ktorá nie je samostatnou právnickou osobou, ale organizačnou zložkou krajského súdu. Rozhodovanie o návrhu na zastavenie exekúcie vykonal ten istý súd, pod ktorý táto organizačná zložka patrí. Týmto postupom došlo k porušeniu zásady nestrannosti súdu, ktorá je zaručená čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

7. Okrem toho sťažovateľ uvádza, že podľa § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka je premlčacia doba pohľadávky priznanej rozhodnutím súdu desať rokov a podľa § 112 Občianskeho zákonníka spočíva len vtedy, ak veriteľ uplatní právo na príslušnom orgáne a zároveň v začatom konaní riadne pokračuje. V danom prípade bola pohľadávka postúpená justičnej pokladnici v roku 2011, od roku 2014 až do roku 2024 nebol urobený ani jeden úkon smerujúci k vymáhaniu a návrh na vykonanie exekúcie bol podaný po viac ako 13 rokoch od rozhodnutia o trovách. Pasívna evidencia nenapĺňa zákonný pojem „riadne pokračovanie v konaní“. Napriek tomu súd rozhodol, že premlčacia doba spočívala, čo predstavuje svojvoľný výklad zákona v neprospech sťažovateľa. Takýto výklad súdu, ktorý legitimizuje vymáhanie premlčaného nároku bez akéhokoľvek konania zo strany veriteľa viac než desaťročia, narušuje zásadu právnej istoty, ktorá je základným pilierom právneho štátu.

8. Vzhľadom na to, že exekučné konanie môže byť naďalej vykonávané a hrozí zásah do majetkovej sféry, sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd „pozastavil výkon exekúcie až do rozhodnutia o ústavnej sťažnosti“.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práv sťažovateľa napadnutým uznesením, ktoré sťažovateľ považuje za nesprávne. Sťažovateľ nesúhlasí s právnym posúdením jeho veci, predostiera vlastný pohľad na vec a totožnú argumentáciu uplatnenú v exekučnom konaní. Súčasne namieta nezávislosť a nestrannosť súdu, ktorý vo veciach konal a rozhodol.

10. Na základe doterajšej judikatúry ústavného súdu je potrebné konštatovať, že súčasťou základného práva na súdnu ochranu je aj nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie. Aj vo výkone rozhodnutia alebo v súdnej exekúcii sa musí každému zaručiť prístup k súdnej ochrane, ak splní predpoklady ustanovené zákonom. K naplneniu záruk na prístup k súdnej ochrane v zmysle už uvedeného článku ústavy dochádza až vtedy, keď uplatnené právo je efektívne vykonané. Efektívnosť výkonu tohto základného práva vyžaduje, aby všeobecný súd konal objektívne, vylúčil náhodné alebo svojvoľné uplatnenie zákonných možností na rozhodnutie, a ak prijme konečné rozhodnutie, vychádzal z toho, čo objektívne zistil. Preto pri postupe všeobecných súdov treba dbať na to, aby účastníkom exekučného konania zabezpečili taký prístup k súdnej ochrane v exekučnom konaní, ktorý nie je diskriminačný bez primeraných a objektívne zdôvodniteľných okolností (m. m. III. ÚS 378/2018).

11. Vzhľadom na podstatu argumentácie sťažovateľa je potrebné tiež pripomenúť, že ústavnému súdu neprislúcha hodnotiť správnosť skutkových záverov či právneho posúdenia veci všeobecnými súdmi, pretože nie je prieskumným súdom, nadriadeným súdom a ani ochrancom zákonnosti. Súdna moc je v Slovenskej republike rozdelená medzi všeobecné súdy a ústavný súd, čo vyplýva aj z vnútornej štruktúry ústavy (siedma hlava má dva oddiely, kde prvý upravuje ústavné súdnictvo a druhý všeobecné súdnictvo). Pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti ústavný súd nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Sú to teda všeobecné súdy, ktorým ako „pánom zákonov“ prislúcha chrániť princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni. Úloha ústavného súdu pri rozhodovaní o ústavnej sťažnosti pre porušenie základného práva na súdnu ochranu rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, či nie sú arbitrárne alebo svojvoľné s priamym dopadom na niektoré zo základných práv a slobôd (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05).

12. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

13. Po preskúmaní napadnutého uznesenia ústavný súd konštatuje, že nezistil v dôvodoch napadnutého uznesenia takú skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup krajského súdu nemajúci oporu v právnej úprave relevantnej v danej veci. Rozhodnutie krajského súdu obsahuje aplikáciu a interpretáciu relevantných ustanovení zákona č. 65/2001 Z. z. a Exekučného poriadku týkajúcich sa posudzovania návrhu sťažovateľa na zastavenie exekúcie v kontexte dôvodov zakladajúcich podľa názoru sťažovateľa opodstatnenosť jeho návrhu, s ktorou korešponduje logické

a náležité odôvodnenie rozhodnutia prezentované v rámci právnych úvah konajúceho súdu. Tieto právne závery ústavný súd kvalifikuje ako dostačujúce a racionálne, nepopierajúce zmysel a podstatu použitej právnej úpravy, tvoriace tak dostatočnú oporu výroku prijatého rozhodnutia, čo svedčí o jeho ústavnej konformite.

14. Na tomto závere nemôžu nič zmeniť ani námietky sťažovateľa podané v ústavnej sťažnosti. V danom prípade je predmetom konania vymáhanie súdnej pohľadávky z rozhodovacej činnosti a inej činnosti súdov v zmysle § 2 písm. a) zákona č. 65/2001 Z. z., pričom krajský súd, justičná pokladnica, je súdom vecne a miestne príslušným na konanie v danej veci (§ 4 ods. 1 a § 7 zákona č. 65/2001 Z. z.). Justičná pokladnica vymáha súdnu pohľadávku výkonom rozhodnutia, pričom konanie o výkone rozhodnutia sa začína dňom doručenia výkazu podľa § 3 ods. 3. zákona č. 65/2001 Z. z., t. j. tým, že okresný súd ako súd, na ktorom súdna pohľadávka vznikla, zaslal výkaz krajskému súdu, tak ako to konštatoval aj samotný krajský súd. Justičná pokladnica má postavenie výkonného orgánu krajského súdu na vymáhanie súdnych pohľadávok s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky (§ 4 ods. 3 zákona č. 65/2001 Z. z.). Nariadiť a uskutočniť výkon rozhodnutia možno len spôsobmi uvedenými v tomto zákone. Spôsob výkonu rozhodnutia určí justičná pokladnica, a ak je to účelné, justičná pokladnica môže poveriť súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu na vymoženie súdnej pohľadávky. Úkony vykonané exekútorom sa v takom prípade považujú za úkony justičnej pokladnice. V zmysle zhrnutej právnej úpravy tak obstoí záver krajského súdu o tom, že pohľadávka vymáhaná v tomto konaní nie je premlčaná, pretože prevodom pohľadávok na krajský súd, justičnú pokladnicu došlo, k spočívaniu premlčacej doby podľa § 112 Občianskeho zákonníka. Zdôvodneniu zo strany krajského súdu niet z ústavnoprávneho hľadiska čo vytknúť, keďže sa opiera o relevantnú právnu úpravu a dostatočne reaguje na výhrady, ktoré sťažovateľ predniesol v rámci návrhu na zastavenie exekúcie. Ústavný súd nevidí žiaden priestor na to, aby vstupoval do tejto ústavne udržateľnej interpretácie aplikovanej právnej úpravy či akokoľvek korigoval alebo dopĺňal dôvody rozhodnutia krajského súdu.

15. Preto ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

16. Sťažovateľ namietal porušenie zásady nestrannosti súdu, pretože v danej veci rozhodoval krajský súd aj napriek tomu, že v konaní vystupovala ako účastník konania justičná pokladnica. Obsahovo teda namieta zaujatosť všetkých sudcov krajského súdu pre ich pomer k veci, pretože o nej rozhodovali sudcovia krajského súdu, kde je organizačnou zložkou justičná pokladnica ako oprávnená v exekučnom konaní, v čom vidí dôvodné pochybnosti o ich nezaujatosti. Ako vyplýva z napadnutého uznesenia, sťažovateľovi boli doručené upovedomenia o začatí exekúcie, z ktorých obsahu vyplynulo, na základe akého exekučného titulu sa vedie exekúcia, na návrh koho a kto vydal poverenie na vykonanie exekúcie. Sťažovateľ už tu nadobudol vedomosť o tom, že poverenie na vykonanie exekúcie vydal krajský súd a v zmysle právnej úpravy bude rozhodovať v danej veci. V danej situácii právna úprava umožňovala, aby sťažovateľ vzniesol námietku zaujatosti v zákonom stanovenej lehote (§ 53 ods. 1 Civilného sporového poriadku). Sťažovateľ ju však v návrhu na zastavenie exekúcie (a ani neskôr) nepredostrel a po prvýkrát ju vznáša až v konaní o ústavnej sťažnosti.

17. V nadväznosti na uvedené zistenie ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy a v § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde, ktorý limituje vzťah ústavného súdu ku všeobecným súdom a z ktorého okrem iného vyplýva, že v prípade konania pred všeobecnými súdmi musí sťažovateľ ochranu svojich základných práv a slobôd vrátane argumentácie s tým spojenou uplatniť najskôr v tomto konaní a až následne v konaní pred ústavným súdom. Pokiaľ sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť, avšak nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavná sťažnosť je neprípustná. Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ označenú argumentačnú námietku neuplatnil (najneskôr) v rámci návrhu na zastavenie exekúcie, ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa v označenej časti námietky podľa 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú bez toho, aby sa zaoberal jej opodstatnenosťou (m. m. I. ÚS 120/2023, IV.ÚS 422/2023). Len na okraj ústavný súd pripomína postavenie justičnej pokladnice ako výkonného orgánu krajského súdu na vymáhanie súdnych pohľadávok s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky (k tomu bližšie bod 14 odôvodnenia tohto uznesenia), nie jeho organizačnú zložku, ako uvádza sťažovateľ, a pokiaľ ide o sťažovateľove námietky, resp. obavy o dodržanie zásad spravodlivého súdneho procesu garantovaného čl. 6 ods. 1 dohovoru, a jeho právo na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy, ústavný súd poukazuje na čl. 144 ústavy, ktorý sudcovi nielen výslovne priznáva nezávislosť výkonu funkcie sudcu, ale súčasne prostredníctvom iných právnych predpisov zabezpečuje garancie bežné v demokratickej spoločnosti na ničím nerušený výkon funkcie sudcu. Opačný výklad situácie sudcu by ohrozil v prípade nedostupnosti vhodnej rozhodovacej alternatívy prístup k spravodlivosti, a v konečnom dôsledku by maril riadne uplatnenie ústavou zaručeného práva jednotlivca na spravodlivú súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ústavy.

18. Ústavný súd na jednej strane dokáže pochopiť kritiku okolností vymáhania súdnej pohľadávky, pri ktorej justičná pokladnica celkom zjavne nepostupovala ideálne z hľadiska včasnosti uplatnených procesných postupov, a vníma aj systémový problém týkajúci sa príslušnosti súdu, na druhej strane však právne argumenty, ktoré sťažovateľ uviedol vo svojej ústavnej sťažnosti, neumožňujú prijať záver o porušení jeho práv z dôvodov, ktoré ústavný súd uviedol v predošlých bodoch tohto rozhodnutia.

19. Vzhľadom na to, že ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci vrátane jeho návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutých uznesení stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. septembra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu